

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201801
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318201801.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubříková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, Bratislava, IČO: 50 361 368 proti žalovanej Q. B., nar. X. X. XXXX, K. XXX, K., o zaplatenie 2488,42 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je **p o v i n n á** zaplatiť žalobcovi 160,01 eur s úrokom z omeškania 5,25% ročne z dlžnej sumy ročne od 29.11.2014 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 18. 4. 2018 na tunajší súd žalobu, ktorú upresnil podaním doručeným súdu dňa 5. 11. 2018 a ktorou žiadal žalovanú zaviazať na zaplatenie istiny 1247,85 eur, vyčíslených úrokov 229,56 eur a 961,86 eur, poplatkov 49,15 eur, úrokov vo výške 25,5% ročne zo zostatku nesplatennej istiny 1247,85 eur od 8. 6. 2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1247,85 eur od 8. 6. 2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Z obsahu žaloby vyplýva, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31. 8. 2011 právny predchodca žalobcu, spoločnosť Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, poskytla žalovanej peňažné prostriedky vo výške 1750 eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť v splátkach vo výške podľa zmluvy o úvere, výška každej splátky, vrátane skladby a splatnosti jednotlivých splátok úveru je zrejmá z predpisu splátok. V dobe od uzatvorenia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine aktuálny stav úveru. Žalobca poukázal na to, že uvedená listina je vyhotovená z bankového informačného systému jeho právneho predchodcu, ktorý je vedený v súlade s ustanovením §40 ods. 8 a 9 Zák. č. 483/2001 Z.z.. Žalovaná napriek zaslanej výzve na úhradu dlžnej sumy svoj dlh neuhradila, preto žalobca, na ktorého bola pohľadávka postúpená zmluvou, podal na súd žalobu, pričom si uplatnil istinu 1247,85 eur, vyčíslené úroky 229,56 eur a 961,86 eur, poplatky 49,15 eur, úroky 25,5% ročne zo zostatku nesplatennej istiny 1247,85 eur od 8. 6. 2017 do zaplatenia, úroky z omeškania 5,25% ročne zo sumy 1247,85 eur od 8. 6. 2017 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Dňa 5. 11. 2018 došlo na súd podanie žalobcu, ktorý doplnil žalobu a uviedol, že výška uskutočneného čerpania úveru žalovaným je uvedená v listine „Aktuálny stav úver“ v časti „Uskutočnené čerpania. Táto listina je výpisom z bankovej knihy a je vyhotovovaná priamo z bankového informačného systému, ktorý

odsúhlasila NBS, na základe čoho daný systém zabezpečuje dôveryhodnosť a nezameniteľnosť údajov v ňom uvedených. V rámci bankovej praxe je táto listina považovaná za verejnú listinu.

Žalovaným uhradené splátky sú uvedené v tejto listine v položke „Zaplatené splátky“. Rovnako z tejto listiny vyplývajú aj poplatky. Žalovaná uhradila celkovo sumu 1589,99 eur, ktorá bola započítaná na poplatky 101,99 eur, na zmluvné úroky a úroky z omeškania 985,85 eur a na istinu úveru 502,15 eur.

Čo sa týka špecifikácie žalovanej sumy, suma 1247,85 eur predstavuje len istinu, t.j. výška zostatku dlhu bez príslušenstva, pričom jej výška a spôsob jej výpočtu je uvedený v listine „Aktuálny stav úveru“. Rovnako výška úrokov a úrokov z omeškania a spôsob ich výpočtu je uvedený v listine Aktuálny stav úveru. Úroková sadzba bola dohodnutá na 25,5% ročne. Úrok z omeškania je určený podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. V listine Aktuálny stav úveru je spôsob úročenia uvedený pri položke „Sankčná sadzba za splátky“. Položka „Pohl'-účet-úroky“ eviduje výšku zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, vyčíslených za jednotlivé omeškané anuitné splátky ku dňu zosplatenia úveru, teda ku dňu 28. 11. 2014. Časť „Úroky na účte ČR“ eviduje výšku zmluvných úrokov a úrokov z omeškania (v pomere uvedenom v časti „Celková úroková sadzba“ a v časti „Sankčná sadzba za splátky“) od momentu zosplatenia do momentu vyčíslenia, tzn. do dňa kedy bola listina „Aktuálny stav úveru“ vyhotovená, v danej veci do dňa 31. 5. 2017. Sumu 229,56 eur teda predstavujú neuhradené zmluvné úroky a úroky z omeškania do vyhlásenia predčasnej splatnosti a suma 961,86 eur predstavuje úroky a úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do dňa 31. 5. 2017. Suma 49,15 eur predstavuje poplatky (poistné 3x 3,29 eur, poplatok za 1. upomienku 9,96 eur, poplatok za 2. upomienku 24,90 eur, poplatok za upozornenie pred výzvou 1,10 eur a poplatok za výzvu na splatenie úveru s príslušenstvom 3,32 eur).

Mesačná splátka 51,29 eur bola splatná vždy k 20. dňu v mesiaci a pozostávala zo splátky istiny a úroku 48 eur a poplatku za poistenie úveru 3,29 eur.

Má za to, že daný právny vzťah nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pričom poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a K. A..

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, sa oboznámil sa so zmluvou o úvere, obchodnými podmienkami pre úver, všeobecnými obchodnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov, upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru + poštovými hárkami, výzvou na úhradu dlžnej sumy + doručenkou, aktuálnym stavom úveru, predpisom splátok zmluve o úvere, kalkulačkami pre výpočet RPMN, zmluvou o postúpení pohľadávok + prílohou k tejto zmluve, písomným vyjadrením žalobcu a zistil tento skutkový stav.

4. Právny predchodca žalobcu, spoločnosť Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 31. 8. 2011 Zmluvu o úvere, v zmysle ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi finančné prostriedky vo výške 1750 eur pri úroku 25,5% ročne, RPMN 29,7% a priemernej RPMN na trhu 17,88%. Žalovaná sa tento úver zaviazala splatiť veriteľovi 70mesačnými splátkami splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci po 51,29 eur s dátumom splatnosti prvej splátky 20. 9. 2011 a dátumom konečnej splatnosti úveru 20. 6. 2017. Celkové výška nákladov žalovanej, podľa zmluvy predstavuje 1629,88 eur. Úver bol so základným súborom poistenia, avšak zmluva neobsahovala bližšie údaje, týkajúce sa poistenia.

5. Bližšie podmienky zmluvy mali byť upravené v Obchodných podmienkach pre úver, vo Všeobecných obchodných podmienkach a v Sadzobníku poplatkov.

Podľa bodu 6.2 Obchodných podmienok, ak klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške alebo poskytol banke nepravdivé údaje alebo na majetok klienta bol vyhlásený konkurz alebo exekúcia alebo klient zomrel, je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

Podľa Sadzobníka, poplatok za poskytnutie úveru pri splácaní úveru z účtu v Poštovej banke a.s. je vo výške 2% zo sumy úveru a poplatok za poskytnutie úveru pri splácaní úveru z účtu v inej banke ako Poštová banka a.s. je 4% zo sumy úveru. Poplatok za správu a vedenie úverového účtu je 1,66

eur mesačne, poplatok za 1. upomienku po omeškaní splátky je 9,96 eur, poplatok za 2. upomienku po omeškaní splátky je 24,90 eur, poplatok za výzvu na splatenie celého úveru s príslušenstvom je 3,32 eur, poplatok za vyhotovenie mimoriadneho výpisu z úverového účtu je 0,66 eur, poplatok za zmenu zmluvných podmienok na žiadosť klienta je 33,19 eur.

6. Upozornením - Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 11. 11. 2014 právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na porušenie ustanovení zmluvy o úvere, keďže ani napriek predchádzajúcej upomienke žalovaná neuhradila svoje záväzky voči veriteľovi, ktoré sú splatné viac ako 3mesiace. Zároveň poučil žalovanú, že v prípade, ak nedôjde k úhrade omeškaných splátok, banka je oprávnená využiť ustanovenie §565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver predčasne splatným.

7. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 28. 11. 2014 právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru k 28. 11. 2014 z dôvodu, že žalovaná svojím konaním podstatne porušila ustanovenia Zmluvy o úvere. Zároveň právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu celého dlhu vo výške 1526,56 eur v lehote do 10 dní od doručenia tejto výzvy.

8. Z Výpisu aktuálneho stavu úveru vyplýva, že žalovaná od právneho predchodcu žalobcu čerpala úver vo výške 1750 eur. Jednotlivými splátkami v danom úverovom vzťahu do dňa podania žaloby žalovaná uhradila sumu 1589,99 eur.

Ďalej z tejto listiny vyplýva, že čerpaný úver je úročený úrokovou sadzbou 25,5% a sankčnou sadzbou za splátky vo výške 9% v období od 31. 8. 2011 do 19. 7. 2012, sankčnou sadzbou za splátky 8,75% od 20. 7. 2012 do 5. 2. 2013, sankčnou sadzbou za splátky 5,5% od 6. 2. 2013 do 19. 11. 2013 a sankčnou sadzbou za splátky 5,25% od 20. 11. 2013. Pohľ. účet - úroky je 229,56 eur, Pohľ. účet - poplatky je 49,15 eur a Úroky na účte ČR 961,86 eur. Zaplatené poplatky sú 131,86 eur.

1. Žalobca súdu predložil listinu pod názvom „Predpis splátok z zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX“, ktorá je bez dátumu vyhotovenia a bez podpisov zmluvných strán. Z uvedenej listiny vyplýva poradové číslo jednotlivých splátok, dátum splatnosti splátky, výška mesačnej splátky a jej započítanie na úroky a na istinu, zostatok istiny.

Taktiež súdu predložil aj výpočet z Kalkulačky RPMN, kde vychádzal z údajov: čerpaného úveru 1750 eur, úrokovej sadzby 25,5%, dátum čerpania 31. 8. 2011, dátum prvej splátky 20. 9. 2011, poplatok za poskytnutie 29,87 eur, počet splátok 70 a celkových nákladov spotrebiteľa 1629,80 eur s tým, že výška RPMN je 29,703%.

9. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2017 zo dňa 13. 6. 2017 spoločnosť Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 ako postupca, postúpil svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, na spoločnosť BENCONT COLLECTION a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692 ako postupníka.

10. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len čiastočne.

Podľa ustanovenia §524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa ustanovenia §524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ustanovenia §497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia §1 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia §1 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie s spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §9 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia §9 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa ustanovenia §11 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §4 ods. 6 Zák. o ochrane spotrebiteľa, ak sa zmluva medzi predávajúcim a spotrebiteľom uzatvára písomne a obsahuje ustanovenia, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť

sa pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah, predávajúci je povinný zmluvné podmienky formulovať zrozumiteľne. V pochybnostiach platí výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, ibaže súlad týchto podmienok so zákonom je predmetom kontroly orgánu dozoru.

Podľa ustanovenia §565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

11. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd má za nesporne preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej na základe zmluvy spotrebiteľský úver vo výške 1750 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť žalobcovi pravidelnými mesačnými splátkami po 51,29 eur s dátumom splatnosti prvej splátky 20. 9. 2011 a s dátumom splatnosti poslednej splátky 20. 6. 2017. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu ku dňu 28. 11. 2014 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

Taktiež mal súd za preukázané, že žalovaná jednotlivými splátkami už uhradila žalobcovi, resp. právnenmu predchodcovi žalobcu spolu sumu 1589,99 eur.

Ďalej súd mal za preukázané, že zmluvou o postúpení pohľadávok spoločnosť Poštová banka, a.s., postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej, na žalobcu.

12. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o úvere, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu). Súd teda zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Zároveň ide i o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Na túto zmluvu je tak potrebné prednostne aplikovať špeciálne spotrebiteľské právo.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu, založeného spotrebiteľskou zmluvou.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu. Preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie, je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne, zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

13. Keďže sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, je zabezpečená ochrana slabšej strany, t.j. spotrebiteľa - žalovaného aj v súdnom konaní. Súd ex offo podrobuje súdnej kontrole zmluvy uzavretú v rámci spotrebiteľských právnych vzťahov, teda aj túto zmluvu.

Predmetnú úverovú zmluvu je potrebné posúdiť i podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, súd skúmal, či uvedená zmluva má všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, pričom dospel k záveru, že úverová zmluva má v tomto smere nedostatky.

14. Z citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termíny splátok sa viažu ku každej v zákone uvedenej zložke spotrebiteľského úveru, ktoré má žalovaný žalobcovi ako veriteľovi vracať, teda sa to týka istiny, úrokov aj iných poplatkov. Podľa zákona musí byť v každej zmluve jednoznačne, určito a zrozumiteľne a to priamo v zmluve uvedená nielen výška istiny, ale aj výška riadnych úrokov a iných poplatkov a taktiež aj počet a termíny splátok istiny, riadnych úrokov a iných poplatkov. Cieľom je zabezpečiť, aby spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy mal jasne, určito a zrozumiteľne vyjadrené čo, kedy a kde má platiť a z čoho pozostáva úver, ako aj odmena a všetky sumy a splátky, ktoré má veriteľovi za tento úver ako spotrebiteľ zaplatiť.

V tomto prípade z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zmluva o úvere neobsahuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch tak, ako to je vyššie uvedené podľa § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba celkový počet splátok a výška mesačnej splátky, bez rozlíšenia z čoho takáto splátka pozostáva, bez rozlíšenia istiny, riadnych úrokov, poplatkov a iných súm a ich termínov. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením a s cieľom tejto právnej úpravy. Žalobca síce súdu predložil listinu pod názvom „predpis splátok z zmluvy o úvere“, ktorá je však bez dátumu vyhotovenia a bez podpisov zmluvných strán. Preto na uvedenú listinu nie je možné prihliadať.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch ako to už bolo uvedené je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol riadne, určito a zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, kedy, v akej výške a ako dlho je povinný veriteľovi plniť svoje záväzky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a z čoho pozostávajú tieto jeho záväzky. Cieľom je poskytnutie ochrany spotrebiteľa. Spotrebiteľ má právo a to priamo zo zákona byť informovaný pri uzatváraní zmluvy o splácanej istine, o splácanej mesačnej sume istiny, výške úrokov z úveru a poplatkov súvisiacich s úverom. Žalobca mal ako dodávateľ priamo zo zákona povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere určito, jasne a zrozumiteľne uviesť výšku úrokov, výšku poplatkov a to priamo v zmluve a priamo aj pri mesačných splátkach pod sankciou straty práva na úroky a poplatky.

Žalobca si tejto povinnosti bol vedomý a v zmluve, resp. vo všeobecných podmienkach sám uvádza, že bola uzavretá podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Napriek tomu tento zákon nedodrжал.

V rozsudku zo dňa 27.11.2014 vo veci sp. zn. 7Co/220/2014 Krajský súd v Prešove uviedol -„Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcou z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. je i to, že táto zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky a je v nej uvedená len jednotná suma splátky bez tohto rozlíšenia. Tento nedostatok spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa posudzuje ako bezúročný a bez poplatkov.“

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom

úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

15. Súd má vedomosť o právnom názore, vyjadrenom v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a K. A..

V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a Zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednáť o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem.

Obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku pod sp.zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 8. 12. 2016, kde v bode 28 mimo iného odvolací súd uviedol, že „zo spomínaného rozhodnutia Súdneho dvoru EÚ skutočne vyplýva, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50). V neposlednom rade si však musíme uvedomiť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci E.-XX/XX poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z.“.

Súd je preto názoru, že napriek citovanému rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje §11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

16. V predmetnej zmluve bola v zmluve uvedená RPMN vo výške 29,7% pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 32,26% (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <<http://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebiteľsky-uver-rpmn-psn.php#axzz4grmAyKL8>>). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 1750 eur, výšky splátky úveru 51,29 eur pri ich počte 70. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa §11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku aj z uvedeného dôvodu.

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/98/2017 zo dňa 25. 4. 2017.

Nesprávnej výške RPMN v Zmluve nasvedčuje aj skutočnosť, že celková výška nákladov spotrebiteľa podľa Zmluvy, je vo výške 1629,88 eur, kde tento údaj tiež nie je správny. Žalovaná svoj dlh má uhradiť 70splátkami po 51,29 eur, čo predstavuje 3590,30 eur, teda po odpočítaní čerpanej sumy 1750 eur, celková výška nákladov spotrebiteľa je 1840,30 eur, nie 1629,88 eur.

17. V zmluve absentuje aj ďalšia náležitosť v zmysle ustanovenia §9 ods. 2 písm. j) Zák. č. 129/2010 Z.z. a síce celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

Ďalej súd má za to, že v Zmluve absentujú všetky predpoklady, použité na výpočet RPMN (§9 ods. 2 písm. j) Zák. č. 129/2010 Z.z..) a teda aj z tohto dôvodu možno považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

V zmysle ustanovenia §9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

„Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere

je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

„Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. S nesprávne uvedenou RPMN v neprospech spotrebiteľa zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. 4. 2018 sp. zn. 7Co/155/2017.

18. Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj rozsudkami Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 2. 2018 sp. zn. 9Co/142/2017, zo dňa 23. 1. 2018 sp. zn. 4Co/55/2017, zo dňa 16. 3. 2018 sp. zn. 8Co/70/2017, zo dňa 31. 8. 2017 sp. zn. 3Co/70/2017, zo dňa 24. 4. 2018 sp. zn. 5Co/101/2017, zo dňa 23. 1. 2018 sp. zn. 25Co/37/2017, zo dňa 18. 4. 2018 sp. zn. 18Co/69/2017, zo dňa 18. 4. 2018 sp. zn. 18Co/86/2017, zo dňa 5. 6. 2018 sp. zn. 5Co/115/2017, zo dňa 25. 4. 2018 sp. zn. 23Co/73/2017, zo dňa 3. 7. 2018 sp. zn. 21Co/86/2018, zo dňa 28. 6. 2018 sp. zn. 19Co/146/2017, sp. zn. 19Co/142/2016 zo dňa 8. 12. 2016, zo dňa 25. 4. 2018 sp. zn. 7Co/155/2017, zo dňa 28. 6. 2018 sp. zn. 19Co/145/2017, sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 3. 11. 2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6. 4. 2017.

19. „K možnej aplikácii rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia a.s. proti K. A., odvolací súd uvádza, že pri konflikte smerníc a vnútroštátneho zákona členského štátu Európskej únie je povinnosťou vnútroštátneho súdu skúmať, či môže smernici priznať priamy účinok. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, je povinnosťou súdu skúmať, či môže smernici priznať aspoň účinok nepriamy, teda či môže zákon vykladať eurokomformne. Takýto eurokomformný výklad zákona však nie je absolútny, pretože nemôže nahradiť výslovné znenie zákona, lebo by sa jednalo o výklad contra legem. Otázka priameho účinku smerníc vo všeobecnosti sa v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva únie aplikovať priamo, bezprostredne na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry súdneho dvora Európskej únie na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci (napr. rozsudok z 5.10.2004 vo veci W. C-397/01 až C-403/01, rozsudok zo dňa 17.7.1994 vec H. F. C-91/92, rozsudok zo dňa 26.2.1986 vo veci V. C-152/84). Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne postupoval, ak o uplatnenom nároku žalobcov rozhodol v zmysle Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Súd prvej inštancie sa vo vzťahu k rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 správne vysporiadal s tým, že Súdny dvor poskytol výlučne výklad smernice a v žiadnom prípade sa nemohol, a ani sa nevyjadroval k výkladu Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 2. 2018 sp. zn. 9Co/142/2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23. 1. 2018 sp. zn. 4Co/55/2017).

20. Krajský súd v Prešove v rozsudku pod sp.zn. 19Co/142/2016 zo dňa 8. 12. 2016 v bode 28 mimo iného uviedol, že „zo spomínaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ skutočne vyplýva, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50). V neposlednom rade si však musíme uvedomiť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C-42/15 poskytol

výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z. “.

21. „Súdny dvor Európskej únie vo veci Home Credit Slovakia, a. s. c/a K. A. judikoval, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Avšak, tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 odsek 1 písm. k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k/ § 9 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku a aj stále je platný a účinný.

Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivец dovolá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice). Uvedený právny záver Súdny dvor Európskej únie potvrdil vo viacerých svojich rozhodnutiach:

„Smernica nemôže sama o sebe zakladať jednotlivcovi povinnosť a ustanovení smernice nie je možné sa voči takejto osobe dovolávať.“ (Pozri bod 13 vo veci V. C-152/84)

„Ako Súdny dvor zdôraznil v ustálenej judikatúre od rozsudku z 26. februára 1986, V. (152/84, Zb. s. 723, bod 48), samotná smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na ňu ako takú nemožno proti nemu odvolávať.“ (Pozri bod 14 vo veci H. F., C-91/92)

Celkom zásadným prípadom pre vymedzenie horizontálneho priameho účinku smerníc je vec W., C-397/01 až C-403/01, rozsudok zo dňa 05.10.2004, v zmysle ktorého "Z toho vyplýva, že sa nemôže hoci aj jasné, presné a bezpodmienečné ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.“ (Pozri bod 15 vo veci W. C-397/01 až C-403/01)

V neposlednom rade si však musíme uvedomiť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd prvej inštancie náležitosti úverovej zmluvy posúdil podľa zákona platného v čase uzatvorenia zmluvy. Predmetný zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je platný aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Aj z hľadiska právnej istoty by nebolo správne, aby sa nezmenil zákon, no iba výklad jeho ustanovenia, a to úplne opačným spôsobom.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

Podľa čl. 288 odsek 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozičnej povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho

dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula transpozičná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Je logické, že ak si členský štát nespĺnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov (resp. všetky predpoklady na výpočet RPMN) alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Z tohto rozhodnutia teda vyplýva, že Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, resp. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Nieť žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jednoznačne požaduje aby v samotnej zmluve boli uvedené predpoklady na výpočet RPMN, resp. vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.“ (Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 3. 2018 sp. zn. 8Co/70/2017)

22. Obdobný názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 3. 7. 2018 sp. zn. 21Co/86/2018, kde odvolací súd rieši otázku výkladu rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 a smernice 2008/48/ES, ako aj priamy účinok smernice, otázke rozporu medzi vnútroštátnou právnou úpravou a právom Únie, ako aj otázke významu špecifikácie splátok úveru nielen podľa istiny, ale aj úrokov a poplatkov. „Klauzula objasňujúca špecifikáciu splátok úveru nielen podľa istiny ale aj úrokov a poplatkov má význam, aby bol jasný údaj, (i) z čoho splátka pozostáva, (ii) či splátka obsahuje aj poplatky, (iii) či neobsahuje poplatky, ktoré nemajú byť zaradené do RPMN), (iiii) či ide o amortizované splácanie alebo bez amortizácie alebo (iiiiii) údaj o tom, v ktorých splátkach je výlučne istina a v ktorých len poplatky (pri niektorých typoch úverov sú zmluvy formulované tak, že najprv sa splácajú výlučne úroky a v poslednej splátke istina) a pod.. Podľa názoru odvolacieho súdu špecifikácia splátok úveru má svoj význam aj v tom, že spotrebiteľ má možnosť v prípade sankcie bezpoplatkovosti priamo zistiť, ktorej časti splátky sa táto sankcia týka. Spotrebiteľ má tiež možnosť kontroly, či v splátke použitej na účely výpočtu RPMN nie je uvedený poplatok, ktorý sa do RPMN nesmie započítať. RPMN pritom predstavuje dôležitý údaj o celkových nákladoch na úver. Špecifikácia splátok úveru môže odhaliť aj nekalé obchodné praktiky, ak by nedošlo k naplneniu predzmluvných informácií o splátkach úveru (cieľ podľa II. bod 2 smernice 2008/48/ES).“ Odvolací súd odkázal na odôvodnenia 9, 19, 30, 31 a 47 smernice 2008/48/ES, ďalej čl. 10 tejto smernice, t.j. informácie, ktoré má obsahovať zmluva o úvere (mimo iného predpoklady použité pre výpočet RPMN). Ďalej odvolací súd odkázal aj na väčšinové stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove: „1. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č.129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „sporné pravidlo“) obsahuje právo spotrebiteľa na

uviedenie splátok istiny spotrebiteľského úveru ako aj splátok úrokov a poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá taký výklad sporného pravidla, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k poplatkom (porov. rozsudok NS SR z 28.06.2016 sp. zn. 7Sžo61/2015, porov. tiež pri použití historického výkladu k totožnej dikcii podľa zákona č.258/2001 Z.z. rozsudok NS SR vo veci 7Cdo/128/2016). Uvedené zákonné pravidlo sa deroguje s účinnosťou od 01.05.2018 novelou zákona č. 129/2010 Z. z. vykonanou zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Do nadobudnutia účinnosti uvedenej zmeny zákona (uvedenej v bode 2). nie je v súlade s princípmi súkromného práva docieľať ten istý derogačný efekt súdmi tzv. eurokonformným výkladom, pretože ten by: odporoval zákaz eurokonformného výkladu contra legem, odporoval by princípu právnej istoty, nebol by súladný ani s výkladom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, keďže Súdny dvor EÚ za euronekonformnú považoval a) len amortizačnú tabuľku a b) len vo vzťahu k istine. Sporné zákonné pravidlo pritom predpokladá oveľa širší diapazón možnosti špecifikácie splátok spotrebiteľského úveru než je amortizačná tabuľka a než je len špecifikácia istiny. Navyše, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS predpokladá na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) údaje o splátkach, a to tak, aby transparentne bolo zrejmé, že tam nie sú uvedené tie poplatky, ktoré môžu byť v splátkach zahrnuté, ale do RPMN sa nezapočítavajú (čl. 19 ods. 2 smernice 2008/48/ES). Smernica taktiež výslovne predpokladá informovanie spotrebiteľov o špecifikácii splátok úrokov a poplatkov (čl.10 ods.1 písm.j/, príloha II., 2.). V kontexte uvedeného ako aj so zreteľom na Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 155/2011 zo dňa 21.12.2011, sa odvolací súd sa odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3 Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 a ustálil, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov.“

23. „Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Z tohto rozhodnutia teda vyplýva, že Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Požiadavka smernice k otázke členenia splátok je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia smernice „výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodiť požiadavku, aby zmluva uvádzala splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Preto Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-42/15 správne rozhodol, že smernica takéto členenie nepožaduje.

Požiadavka zákona je však od požiadavky smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. 4. 2018 sp. zn. 7Co/155/2017.

24. Žalobca si v konaní z dlžnej sumy istiny úveru uplatnil aj nárok na úrok z úveru vo výške 25,5% ročne po dni vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru do zaplatenia. Tu súd uvádza, že tento nárok mu nie je možné priznať aj z ďalšieho dôvodu. Od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania, nie však už dohodnuté zmluvné úroky (viď rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obo 146/98, ZSP 4/2000).

Súd je to názoru, že veriteľ má nárok na zmluvný - obchodný úrok len do času účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru poskytnutého na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere, stratil veriteľ právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na farchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj z úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami. V danej veci žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a tým treba považovať celý dlh za splatný a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa zmluvné dojednanie, ktoré by zaväzovalo dlžníka k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršilo jeho postavenie.

Súd v tejto súvislosti tiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.06.2015, sp.zn. 6Co/190/2014, v zmysle ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednaná dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády. Alternatívne subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/587/2015 zo dňa 28.09.2015, uznesenie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/651/2014 zo dňa 04.09.2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015.

25. Súd pre úplnosť uvádza, že ani poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané, nezodpovedá ustanoveniam §788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poisťných zmluvách. Žalovaný ako klient označením uvedeného produktu mal súhlasiť s tým, aby bol poisťníkom poistený a to druh produktu: základný súbor poistenia. Žalobca nijako súdu nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia, nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia. Uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak ako bolo uvedené v zmluve o úvere, bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaný sa pre poistenie nerozhodol po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poisťnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Takto žalovanému mala vzniknúť povinnosť platiť v rámci príslušnej dojednanej splátky aj časť predstavujúcu poistenie. Zo zmluvy navyše ani nevyplýva, aká časť splátky predstavuje splátku úveru a aká časť splátky predstavuje poistenie. Takéto dojednania, týkajúce sa poistenia, súd nemôže akceptovať.

26. Keďže Zmluva neobsahovala náležitosti v zmysle ustanovenia §9 ods. 2 písm. j) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj z dôvodu, že zmluva obsahuje nesprávnu výšku RPMN, úver považuje sa v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. a) a b) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná tak má žalobcovi vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov z úverovej zmluvy. V konaní bolo preukázané, že žalovaná celkovo vyčerpala sumu 1750 eur a vrátila žalobcovi už sumu 1589,99 eur, čo je zrejme zo žalobcom predloženého výpisu čerpania, splátok a úhrad, ako aj z vyjadrenia žalobcu. Preto súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 160,01 eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

27. Podľa ustanovenia §517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Je nepochybné, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 160,01 eur a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania. Súd priznal žalobcovi podľa ustanovenia §517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z.. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania od dátumu 29. 11. 2014, t.j. odo dňa nasledujúceho po zosplnení úveru. V prevyšujúcej časti súd požadovaný úrok z omeškania zamietol.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Zo žalovanej sumy 2488,42 eur súd žalobe žalobcu vyhovel len v časti o zaplatenie 160,01 eur a teda v konaní mala prevažný úspech žalovaná, ktorej by patrila náhrada trov konania. Tej však žiadne trovy konania nevznikli. Preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.